І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 202. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1966 No. 202. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 28 жовтня, 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ ЗАКОН про видатки з федерального бюджету на суму $5 більйонів В цій сумі є і закон про федеральну допомогу школам в сумі $2.4 більйона. З цього 1.3 більйона дол. призначені на допомогу початковим і середнім школам (гайскулам) і $1.1 більйона на допомогу дітям незаможних родин, річний прибуток яких не переходить $2,000. Президент підписав цей закон в Банґ Саені в Таї (в Сіямі), куди він прибув на державну візиту, яка триватиме два дні. В найближчому тижні Президент вертається до Вашинґтону.

АРМІЯ ПЕРЕДАЛА НОВИЙ ПЛЯН секретареві оборони, який дасть можність покликаним до військової служби рекрутам вибирати собі такий рід служби в армії, який вможливлює їм здобувати собі під час військової служби майбутнє цивільне звання. Коли цей плян армії затвердить Департамент Оборони, тоді покликаний до служби в армії рекрут зможе чекати 120 днів на те, щоб звільнилося в армії таке місце, яке дасть йому можливість приготовлятися до цивільного фаху. Рекрути зможуть вишколюватися як радареві техніки, летунські механіки і тим подібне, і навіть як фахівці від печива та тістечок. Цього року місячно покликували до армії від 12,000 рекрутів до 49,800

ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА хвалить 89-ий Конґрес за виконану працю впродовж двох сесій в 1965 і 1966 роках. Секретар Поштового Департаменту головний поштмайстер Лоренс О'Браєн на пресовій конференції в Білому Домі заявив, що Уряд вніс був до 89-го Конґресу 200 важливіших пропозицій, з яких Конґрес на двох сесіях схвалив аж 181. Несхвалено тільки 19 законопроєктів, з них деякі були відкинені, а деякі не були вирішувані в цьому Конґресі. Схвалені Конґресом законопроєкти є дуже важливі для цілого населення і для майбутніх ґенерацій американського народу. Найважливіші закони є ті, які відносяться до програми величного суспільства.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР КОМУНІСТИЧНОЇ партії ЗДА Ґус Голл домагається, щоб Уряд президента Джансона негайно припинив бомбардувати Північний В'єтнам, бо тоді можна буде на конференції в Женеві або в інших переговорах дійти до миру. Комуніст Голл відвідав впродовж 77-денної поїздки 24 країни і тепер вернувся до Ню Йорку та веде акцію в користь комуністичного В'єтнаму. На його думку ЗДА мають припинити бомбардувати Північний В'єтнам, не вимагаючи від комуністів жадних уступок, це значить, що комуністи мали б вести далі боротьбу. Голл каже, що ЗДА мають погодитися на коаліційний уряд у Південному В'єтнамі, знаючи, що після такої коаліції з комуністами прийшли б до влади комуністи

КОМІСАР АДМІНІСТРАЦІЇ справами добродійності, Еллен Вінстон закликає міські управи цієї країни, щоб вони опікувалися старшими людьми, які є в такому стані що загрожують безпеці інших громадян. Таких осіб є у ЗДА 165,000. Є такі старші люди, які не мають ані родини ані приятелів, і які, хоч деколи і мають гроші, то не можуть із них користати. Пані Вінстон подає приклад такої особи. 80-літня жінка кинула на горіючий газ старі газети і тим спричинила пожежу в домі. Інший старець — 82-літній, марнував чеки, які діставав як запомогу з міста і не платив комірного, внаслідок чого його викинули з мешкання. Таких прикладів є більше. Уряд видає допомогу містам на опіку над такими особами.

У СВІТІ

ФРАНЦІЯ ЗАЯВИЛАСЬ ПРОТИ ПРОПОЗИЦІЇ ПОЛЬЩІ й Чехословаччини, щоб атомові реактори на їх території, але й на території Західньої Німеччини піддати під контролю Міжнародної Аґенції атомової енерґії Французи твердять, що шість країн Европейської Економічної Спільноти мають спільну організацію т. зв. Евратому і вони не потребують надзору ще іншої міжнародної аґенції. Сама Західня Німеччина, маючи підтримку збоку ЗДА, схиляється до тієї польсько-чеської пропозиції, сподіваючися спаралізувати таким чином совєтські закиди щодо „духа реваншизму" Західньої Німеччини.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ НАСТАЛА КРИЗА: розпалася урядова коаліція Християнсько-демократичної партії з партією Вільних демократів. Ці останні рішуче спротивились були піднесенню прибуткового податку щоб протидіяти передбаченому дефіцитові державного бюджету на 1 більйон дол. Подалися до димісії віце-прем'єр Еріх Менде і три інші міністри з Вільно-демократичної партії. Уряд канцлера Людвіґа Ерґарда спирається на 245 християнських демократах, проти 202 соціялістів і 49 вільних демократів.

В КУЛЮАРАХ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРИЙШЛО ДО КОМПРОМІСУ в справі резолюції щодо позбавлення Південно-африканського Союзу адміністрації в Південно-західній Африці, яка була колись німецькою колонією і яку Ліґа Націй передала була під тимчасову адміністрацію Південно-африканському Союзові. Первісну резолюцію 33-ох африканських держав доповнено додатком від 21 латино-американських країн і спільна резолюція під спонзорством 54-х держав перейшла 114 голосами проти 2-ох, при 3-х, що стрималися. Створять 14-членну комісію для практичного переведення тієї резолюції.

БРИТАНІЯ ЗАПРОПОНУВАЛА ЕСПАНІЇ передати спір за Ґібралтар Міжнародному Трибуналові в Гаазі Еспанія не погоджується, вважаючи, що це маневр для відсунення рішення на кілька років. Британія дасть економічну допомогу Ґібралтару й організує довіз туди овочів і ярини, бо Еспанія замкнула свій кордон і припинила торгівлю з Ґібралтаром.

ЖОЗЕФ МОБУТУ, ЯКИЙ САМ СЕБЕ ПІДВИЩИВ БУВ до ступня генерала та проголосив був себе президентом Конґа у перевороті в листопаді минулого року. димісіонував тепер свого прем'єра бригадира Леонарда Мулямбу і сам став також прем'єром.

АЛЬБАНІЯ ЗАКИНУЛА В СВОЄМУ КЕРІВНОМУ ЩОДЕННИКУ МОСКВІ, що „хрущовський ревізіонізм злигався з американським імперіялізмом" щоб „очорнити і здискредитувати революційну політику Китаю". Альбанські комуністичні вожаки твердять, що большевики „покидають революцію у користь буржуазної деґенерації". Західні коментатори вважають, що вся та пропаґандивна фразеологія має на цілі запевнити ізольованій Альбанії надалі грошову допомогу від Комуністичного Китаю, який дав їй за останніх 5 років коло 126 мільйонів дол. і має дати більше на її нову 7-літку.

Помер кол. сенатор Александер Смит, гарячий прихильник українців і справи українського визволення

Принстон, Н. Дж. — В четвер 27 жовтня ц. р. помер тут у місцевому шпиталі на 86-му році життя колишній сенатор ЗДА Г. Александер Смит, один з найвидатніших речників республіканської партії в справах закордонної політики ЗДА і водночас щирий приятель українців та піонер поширювання української правди між американськими законодавцями. Покійний, народжений 1880 року в Ню Йорку, в родині лікаря, закінчив студії права в Принстонському і потім у Колюмбійському Університетах. Ще перед першою світовою війною він включився в політичне життя, співпрацюючи в Лізі для Здійснювання Миру, очолюваній кол. президентом ЗДА З. Г. Тефтом. Під час війни співпрацював активно з Гербертом Гувером у веденій ним допомоговій акції в різних країнах світу і був одним з основників Голосу Америки, як постійної урядової установи. З 1934 р. почав працювати в керівних органах Республіканської партії на терені стейту Ню Джерзі і в 1944 році був обраний від цієї партії сенатором ЗДА, на якому то становищі перебував 15 років до 1959 року. Був переконаний противник російського білого і червоного імперіялізму, прихильником Націоналістичного Китаю і завзято поборював концепцію визнання Червоного Китаю, заявляючи, що коли це стане

Г. Александер Смит

неться, то Азія буде втрачена для вільного світу. Після свого відходу з Сенату був консультантом державного департаменту. Ще, як сенатор, Г. Александсадер Смит виступав часто на українських імпрезах, виявляючи цим свою прихильність до українців. Під час бенкету, влаштованого на його пошану в жовтні 1958 року в Нюарку, Г. Александер Смит заявив, що „українська безкомпромісова боротьба за ті самі високі ідеали, які є ідеалами Америки, здобула його приязнь і симпатію" і висловив свою віру в те, що „українські змагання до волі й незалежности мусять закінчитися повною перемогою, як кінчиться нею кожне змагання до великої і шляхетної мети, що має невтомних і героїчних борців".

Ніксон закликає республіканців посилити виборчу кампанію

Спокейн, Вашинґтон. — Колишній віце - президент Ричард М. Ніксон закликає республіканців скріпити виборчу кампанію в останніх днях перед виборами, бо Президент Джансон, вернувшися з конференції в Манілі, в останній мінуті напевно поведе „бліц виборчу кампанію" в користь демократичних кандидатів. „Ви побачите всіх птахів незабаром тут", — казав Ніксон. В стейтах Каліфорнія, Ореґон і Вашінґтон, поширюються чутки, що Президент Джансон прибуде на захід, щоб вести виборчу кампанію перед самими виборами. Президент вернеться до столиці 2-го листопада, а вибори відбудуться 8-го листопада. Ніксон промовляв в кількох місцевостях в стейті Вашингтон. Він передбачає, що республіканці здобудуть 40 конґресменів більше в порівнянні з теперішнім станом, нових три сенаторські становища, шістьох нових губернаторів і 700 нових становищ в стейтових леґіслятурах. Ніксон оптимістично дивиться на вислід виборів в дні 8-го листопада. Але республіканці мусять вести виборчу кампанію до останньої хвилини коли хочуть виграти вибори.

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ ДІСТАВ ПОЧЕСНУ ГРАМОТУ ВІД ГУБ. ДЖ. ВОЛПІ

Бостон. — Опівак-бандурист Володимир Луців мав 23 жовтня ц. р. свій концерт у Бостоні, на якому був приявний також губернатор стейту Массачузетс Джан А. Волпі. В перерві названий губернатор, захоплений особливо піснями мистця при бандурі, вручив йому почесну грамоту. Володимир Луців відбуває турне по різних містах Північної Америки.

Лет космічного корабля Аполло 1 відкладений до січня 1967 року

Кейп Кенеді, Флорида. — Представник Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації заявив, що випущення космічного корабля Аполло ч. 1 відбудеться аж в січні 1967 року, хоч давніше плянувалося його випустити на початку грудня цього року. Це відкладення сталося тому, що інженери не можуть з успіхом розв'язати двох проблем: справу охолоджуючої системи і проблему збірників із пальним. Лет Аполло 1 має тривати 14 днів, в космічному кораблі мають летіти три астронавти. Кружляння астронавтів має відбутися довкола Землі, бо вони мають випробувати все те, що буде потрібне до лету до Місяця, що має відбутися перед 1970-им роком. Покищо не знати, чи теперішнє відкладення лету Аполло ч. 1. матиме вплив на кінцевий реченець летів в цій серії, що має закінчитися подорожжю на Місяць та дослідом цього природного сателіта Землі.

Члени основної залоги космічного проєкту Аполло - Сатурн 204 відбувають підготову до свого лету в Довні, Каліфорнія. У леті, що буде першим із людською залогою, будуть брати участь астронавти (зліва) Вірджіл І. Ґріссом, Роджер Б. Чеффі та Едвард Г. Вайт.

Президент перебуває в Сіямі — переслав звернення до народу в ЗДА

Банґкок. — Президент Джансон прилетів в четвер 27 ц. м. з Манілі на Філіпінах до Таї (Сіяму), але був настільки втомлений перевантаженою програмою попередніх днів, включно з відвідинами у Південному В'єтнамі, що його перевезли на 24-годинний відпочинок до надморської місцевости Банґ Сен, де він замешкав у віллі прем'єра Манома Кіттікахорна. В Таї президент перебуде три дні, на нарадах і різних церемоніях. В неділю відлетить до Маляйзії, відтіль до Південної Кореї, а у Вашинґтоні буде назад у вівторок 2 листопада. Перед відлітом з Манілі Президент переслав до Америки звернення, яке було проголошене в американському радіо. Президент інформував у ньому американський нарід про конференцію у Манілі та свою зустріч з американськими вояками на військовій базі в затоці Камрань у Південному В'єтнамі. Президент повторив, що в Манілі осягнено повну згоду всіх сімох союзників з протикомуністичної війни у В'єтнамі щодо чотирьох основних точок спільних цілей у тій війні: 1) звільнитись від аґресії, 2) поборювати голод, неграмотність і недуги, 3) будувати обшир, в якому пануватимуть лад, безпека і поступ і 4) шукати замирення і спокою у цілому тому обширі. Президент з найбільшим сантиментом говорив про вояків у В'єтнамі, з яких деякі прибули тількищо з бойовища.

Північний В'єтнам і Китай відкидають пропозиції Манільської конференції

Гонг Конг. — Північний В'єтнам і Комуністичний Китай відкинули пропозицію ЗДА і їх союзників, зібраних на Манільській конференції, що всі вони зобов'язуються найдалі до півроку відкликати свої збройні сили з В'єтнаму, якщо те саме зробить Північний В'єтнам, припинивши свою аґресію. Подібні змістом і тоном офіційні проголошення в столицях Північного В'єтнаму і Комуністичного Китаю закидають тій манільській пропозиції, що вона насправді вимагає від „в'єтнамського народу" капітуляції та що за тією пропозицією Америки і її союзників криється насправді бажання поширити „аґресивну" війну. Відповіді комуністів повні знову лайливих зворотів на адресу Америки, як ніби аранжера, режисера і диктаторського можновладця на Манільській конференції, де всі інші учасники, „платні пахолки" Америки, сліпо слухали її. Пропозицію щодо відкликання комуністичних з Південного В'єтнаму, після чого найдалі до 6-ох місяців зробили б те саме всі протикомуністичні чужі держави, які мають свої війська на терені Південого В'єтнаму північно - в'єтнамські і комуно - китайські вожаки називають „шантажем і безстидним блефом". Все ж, не зважаючи на таку нахабну пропаґандивну мову комуністів, філіппінський міністер закордонних справ заявив, що держави з Манільської конференції продовжуватимуть свої мирові зусилля з допомогою посередників. Він признав, що такими посередниками могли б бути Індія. Індонезія або Японія, які не мають у В'єтнамі своїх військ та які так само надзвичайно зацікавлені в тому, щоб у В'єтнамі настав мир.

Комуністичний Китай перевів новий ядровий вибух з допомогою ракети

Гонґ Конґ. — Комуністичний Китай перевів новий, 4-ий з черги штучний вибух ядрової енерґії, при чому цим разом керована ракета з атомовою „головкою" вдарила - за китайським офіційним комунікатом — докладно в намічену ціль й спричинила вибух. За півофіційним американським коментарем — західні фахівці схильні признати правду комуно-китайському комунікатові. Вибух стався в провінції Сінкіянґ, недалеко місцевости Льоб Нор. Ракета перелетіла 400 миль, перенісши ядрову „головку", що рівнялась 20 кілотонам, себто 20.000 тонн ТНТ: це приблизно така сама сила, як її мали американські атомові бомби, скинені на японські міста Наґасакі і Гірошіму в 1945 році. Перша комунокитайська атомова бомба була розряджена 16 жовтня 1964 року, друга 14 травня 1965, третя 8 травня ц. р., при чому тоді китайські комуністи твердили, що це була вже воднева бамба. Західні коментатори признають, що китайські комуністи переводять розвиток своєї атомової зброї швидшим темпом, ані ж це передбачувано на Заході. Офіційний комунокитайський комунікат повний чванькуватих фраз з підлесливим прославлюванням Мао Тсетунґа і військового міністра Ліна Піяо. Наприкінці того комунікату комуно - китайські вожаки ще раз запевняють, що вони ніколи не вжиють атомової зброї першими та що вони стоять за повне атомове роззброєння у світі.

УНС ПОШИРЮЄ І СКРІПЛЮЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ АКЦІЮ

Джерзі Сиcті. — На останній сторінці друкованого разом з цим числом „Свободи" її англомовного „Українського Тижневика" поданий заклик і програма Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу в справі зборів і нарад Окружних Комітетів Відділів УНС в поодиноких місцевостях упродовж листопада. В усіх цих нарадах братимуть участь представники Головного Уряду та організатори. В програму цих нарад включені зокрема такі справи, як: плян організаційної праці УНС в цьому році, справоздання Управ Окружних Комітетів та поодиноких Відділів УНС з дотеперішньої організаційної праці і її успіхів та встановлення точного пляну для Округ і Відділів для дальшої праці. Паралельно ведеться подібно інтенсивна організаційна акція УНСоюзу в Канаді, з участю канадійських членів Головного Уряду — заступника гол. предсідника і директора Канадійської Канцелярії УНС Богдана Зорича, який вже від деякого часу перебуває в організаційній поїздці по Західній Канаді, гол. контролера Івана Геврика в Вінніпеґу, гол. радного й обласного організатора Василя Дідюка в Торонті, який відбуває тепер організаційну поїздку по Північній Канаді, та гол. радного Дмитра Попадинця в Монтреалі. Ця посилена і скріплена організаційна акція УНС продовжуватиметься також в грудні й її метою є наблизити УНСоюз до безпосередньої організаційної мети — 100,000 членів до 1969-го року, в якому припадає 75-ліччя УНСоюзу та зорганізованого українського життя в Америці.

100-річчя з дня народин акад. Михайла Грушевського відзначено окремим випуском „Українського Історика"

Ню Йорк. — „Український Історик" — журнал, що його видає Українське Історичне Товариство за головною редакцією д-ра Любомира Винаря, відзначив сторіччя з дня народин академіка С. Грушевського окремим подвійним (1-2-им за 1966 рік) числом. На зміст цього ювілейного 136-сторінкового числа склалися статті та праці проф. Олександра Оглоблина та проф. Л. Винаря про М. Грушевського і його життя та наукову діяльність, проф. І. Витановича про методологію і історіософію М. Грушевського, д-ра Ол. Домбровського про антинорманську теорію з перспективи ранньої історії України М. Грушевського, проф. М. Ждана про битву під Калкою в світлі тієї ж історії, д-ра Р. Климкевича про діяльність М. Грушевського в царині української геральдики і сфраґістики, спогади проф. Б. Мартоса про М. Грушевського, Автобіографія М. Грушевського 1914-1919 р. і стаття пок. В. Дубровського про М. Грушевського в Совєтській Історичній Енциклопедії, як також складена Л. Винарем бібліографія праць про М. Грушевського. Крім цього увійшли ще до цього числа статті і причинки д-ра Т. Мацькова, Л. Биковського, О. Горбача, В. Ю. Кисілевського, як також хроніка.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

МИТРОПОЛИТ ІЛАРІОН ПРОТИ СПІЛЬНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ З КАТОЛИКАМИ

Торонто. — Як повідомляє „Гомін України" з 29 жовтня ц р., Вінніпеґський „Вісник" з 15 жовтня ц. р. опублікував зміст обіжника Православної Церкви в Канаді в справі „католицько-православних Богослужень". Обіжник має дату 27 вересня 1966 р. і підпис священика С Ярмуся — виконуючого обов'язки голови президії Консисторії. У ньому сказано, що „спільних Богослужень з іншовірцями не дозволяється". Інший обіжник ч. 4 говорить про те, що навіть в 75-ліття поселення українців у Канаді духовенство УГПЦеркви може відслужити „вдячні Молебні", але тільки „у своїх церквах". На стор. 3-тій цього ж „Вісника" занотовано, що „Блаженніший владика митрополит Іларіон, первоієрарх нашої Церкви в Канаді, не поблагословив „спільних богослужень".

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ СУСК У МОНТРЕАЛІ

Монтреал. — Дня 23 вересня 1966 р. відбулися Загальні збори Монтреальського відділу Союзу Українських Студентів Канади при участі 12 представників українського студентства. Збори вислухали звіт голови, Богдана Валькова, та уділили абсолюторію уступаючій управі. Обрано нову управу Відділу в складі: голова — Наталя Дяків, 1-й заступник голови — Богдан Вальків, 2-ий заступник голови — Степан Савка, секретар — Ніна Масимів, скарбник — Марія Осадца, референт радіо — Борис Будний, референти преси — Ірина Зайшла, Віра Гомонко, вільні члени — Роман Гуцал, Юрій Гуцал, Степан Лапчак, Анатолій Розецький і член дорадник — Петро Гаврилюк.

ВАСИЛЬ ШУСТ ВИСТУПАТИМЕ В ДРАМІ ШЕКСПІРА У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, Огайо. — Видатний американський артист українського походження Василь (Вільям) Шуст виступить у головній ролі в драмі Шекспіра „Король Ричард III", яка йтиме протягом трьох тижнів листопада в Коледжі Балдвина-Воллеса біля Клівленду, Огайо. Вистави відбудуться в днях 9 до 19 листопада і проходитимуть в театральному будинку на території Коледжу. Квитки на вистави можна замовляти телефонічно в керівництві Коледжу.

КОНВЕНЦІЯ ЛІҐИ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК

Торонто. — У днях 11-13 листопада ц. р. у Торонті в залі церкви св. Покрови відбудеться VIII з черги Конвенція Ліґи Українських Католицьких Жінок. У програмі, крім поточних конвенційних справ, будуть доповіді: о. канцлера д-ра Романа Даниляка — „Роля жінки, члена Світського апостоляту у світлі нарад II Ватиканського Собору", пані Ірини Павликовської — голови Крайової Управи ЛУКЖ — „Основи нашої праці", пані Катерини Кравс — „Початки і розвиток ЛУКЖ на Сході Канади" та пані Марії Велигорської — „Музей як доказ росту культури народу". Крім названих доповідачів слово до учасників Конвенції матиме владика Кир Ісидор і духовний асистент.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сиги і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Непевність і вичікування

У міжнародних, як і у внутрішньоамериканських відносинах, настав час непевности: люди вичікують, щоб викристалізувалась неясна ситуація, в якій можна буде знайти виразнішу відповідь на цілу низку запитів. Очевидно, що на першому місці стоїть В'єтнамська війна. Розшифровуючи красномовні фрази широкої декларації, що її проголосили сім союзників на Манільській конференції, можна прийти до висновку, що там знайдено компроміс між тими, що поручають „тверду" лінію супроти Північного В'єтнаму й комуністичного Китаю, і тими, що бажають якнайшвидшого миру. Отож усі заявились за мир, навіть південнов'єтнамські генерали, і всі погодилися щодо відкликання з Південного В'єтнаму союзних військ, але з такими передумовами, на які ледве чи погодяться комуністи. Однак, за всіма познаками, ситуація по стороні Північного В'єтнаму, повстанців В'єтконґу і Китаю не світла, дезерція комуністичних вояків щораз більша, втома війною глибша, аніж серед американських та союзних вояків, а конфлікт між Москвою і Пейпінґом погіршує комуністичні шанси. Тому в найближчих тижнях виявиться, чи закулісові мирові посередники матимуть якийсь успіх, чи, може, війна у В'єтнамі пошириться.

Неясна й неспокійна міжнародна ситуація також в Европі. На переломі цього й наступного року переносяться до Бельгії з Франції головні військові й політичні кватири Атлантійського Союзу (НАТО). Гостра загроза інфляції в Британії довела до таких реформ, які насторожують широкі кола громадянства проти уряду Партії праці, а палка полеміка на тему тактичних шляхів, що „зрушили б з місця" справу об'єднання Німеччини і її перший за довгі роки бюджетовий дефіцит згустили атмосферу в Західній Німеччині. Приманлива для СССР і його сателітів пропозиція президента Джансона поширити торговельні взаємини з великими кредитовими полегшами — спонукує ті країни злагіднювати лайливий тон супроти „американських імперіялістів", але при щораз гіршій лайці супроти Пейпінґу Москва і її сателіти не перестають горлати про свою вірність комуністичним принципам, включно з принципом світової революції і „визвольних воєн".

На внутрішньому американському ґрунті 8 листопада відбудуться вибори, які можуть мати далекосяжне значення — і для всього світу і Америки. У цих виборах першорядну ролю ґрає обличчя кандидатів — „за" чи „проти" в'єтнамської політики Президента, — „за" чи „проти" дальшого законодавства у користь громадянських прав муринів, — „за" чи „проти" господарської політики Уряду президента Джансона, яка з одного боку піднесла добробут громадян і обнизила число безробітних, а з другого породила мариво інфляції, вплинула на зріст дорожнечі й подорожчала кредит. Як це завжди буває в усіх передвиборчих кампаніях, протиурядова опозиція використовує всі можливі актуальні лиха, щоб вину за них приписати Урядові, чи пак урядовій партії, і тепер дістеться те саме. Пейпінґ і Ганой сподіваються від виборів у ЗДА потвердження їхнього переконання, що американські „маси" засуджують політику „керівної верстви імперіялістів Вашинґтону". Знову ж висліди так званих опитів виявляють, що муринські авантюри, зріст дорожнечі та хвиля важких злочинів цікавлять виборців більше, як проблеми закордонної політики, і що загальне прагнення миру не є тотожне з угодівською течією. На цьому й засновують свої надії лідери республіканців, які сподіваються збільшити свій стан посідання в Палаті Репрезентантів, у Сенаті і на губернаторських постах.

Як складуться відносини у В'єтнамі, як викристалізується ситуація в Західній Европі, до якого пункту дійде спір Москви з Пейпінґом та як виглядатиме 90-ий американський Конґрес — все це виявиться в найближчих тижнях, найпізніше в найближчих місяцях. А покищо мряковиння, з багатьма пророками чи радше — ворожбитами.

А. Заплітний

СЛОВО ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ ВІЛЬНОГО КИТАЮ

Маємо на думці звернення в формі одвертого листа 1660-ох визначних науковців та професорів Вільного Китаю до американської нації. До цього виступу спонукало їх твердження американських професорів Фербенкса і Барнета перед сенатською Комісією закордонних справ, що її головою є сенатор Фулбрайт. Обидва професори заявляли, доказували й категорично вимагали від Уряду у Вашинґтоні, щоб він визнав червоний Китай дипломатично, допоміг йому ввійти в Об'єднані Нації, скасував усякі обмеження в торгівлі і дозволив вільні контакти громадян обох цих держав.

Свої вимоги згадані американські професори уґрунтовували на таких „фактах" і „реалітетах": червоний Китай існує, Мао Тсе - тунґ має під своєю контролею більше як 600 мільйонів китайців; немає будь - яких ознак, що китайці збираються валити комуністичний режим; китайська компартія стала виразником національних прагнень китайської нації і привернула їй повагу в світі; дотеперішня американська політика здержування та ізоляції не виправдала себе, навпаки — вона викликала гостру ворожість китайської нації до З'єднаних Держав Америки і перейде до історії, якщо ЗДА не змінять свого наставлення до червоного Китаю; у теперішньому стані напруження і ворожнечі між обома державами завинили ЗДА, і від них повинна вийти негайно і без будь-якої відплати ініціятива щодо згаданих вище поступок комуністичному режимові.

Коротко: обидва американські професори створили теорію, згідно з якою червоний Китай треба стримувати, а не ізолювати.

Науковці та професори Вільного Китаю твердять, що так звані „китаєзнавці" в особах обох американських професорів і багатьох інших поза ними виявили своє повне незнання китайської історії, кількатисячолітньої китайської культури та традиції і цілковите незнання комуністичної доктрини та практики.

Першим і найважливішим прогріхом так званих „знавців китайських справ" є їх безпідставне утотожнювання комуністичного режиму з китайською нацією, — стверджують автори одвертого листа. Вона ніколи і жадним добровільним актом не приймала накиненого їй силою та підступом комуністичного режиму і не давала йому уповноваження бути її репрезентантом. При комуністичному режимі китайці не мають змоги леґально і явно поставити та проголосити свої вимоги, і брак такої маніфестації не можна трактувати, як повну і беззастережну згоду на комуністичну владу.

Якщо говорити про реалітети, то справжнім реалітетом є нація, а кожночасний її режим є явищем переходовим і проминальним. „Знавці Китаю" мають „глухі вуха і сліпі очі" на все, що не йде по лінії їхніх тверджень. Наприклад, протягом 1961 року в червоному Китаї було 240.612 протикомуністичних виступів, згідно з офіційним звітом комуністичного міністра державної безпеки, тоді як протягом 1955 року було таких випадків 56.000. Для них немає жадного значення факт, що рік-у-рік поважне число старшин червоної армії та дипломатів „вибирає волю", а великі тисячі, переважно молодих людей, з нараженням життя вириваються з комуністичного „раю".

Китайці ніколи не мали й не мають ворожих почувань до американців. Навпаки, вони добре пам'ятають, що ЗДА не брали ніколи участи в загарбанні китайських територій, як це робили царська, а потім комуністична Москва, Британія та ін. Китай і ЗДА воювали з японськими аґресорами і довели б війну до щасливого кінця, якби не „знавці китайських справ", які „очорнюючи наш уряд перед американською нацією і представляючи наших комуністів як ідеалістів та аґрарних реформаторів, домоглися стримання допомоги Вільному Китаєві".

Якби в той час ЗДА призначили на допомогу Вільному Китаєві лише одну десяту частину тих коштів, що їх витратили на Корейську війну, то взагалі не було б тої війни і не було б 136.000 американських жертв. В Азії запанував би стабільний мир — не було б китайської та в'єтнамської проблем, не було б зловісних хмар на азійському континенті. Таку саму диверсію затівають тепер знову „знавці Китаю" і наслідки їхніх порад можуть бути ще страшнішими, як були за другої світової війни.

Так само неправдивим є твердження „знавців Китаю", що Мао Тсе-тунґ є виразником національних і культурних стремлінь китайського народу, бо цей народ не має наміру заволодіти світом, як це плянує китайська компартія. Навпаки, він хоче жити в мирі з сусідніми та дальшими народами.

Це велика образа для китайського народу, коли його утотожнюється з комуністичною партією та її практикою насильства над вірою, думкою і волею людини, партією, яка нищить основні перені китайської культури та традиції, що її виразником є конфуціянізм. Він передусім навчає китайців бути послушними волі Неба, мати синівську відданість до батьків і предків, любов до братів і сестер та дальшої родини, мати милосердя, честь і пошану для розумного і доброго, зберігати пристойність, поміркованість та покору.

Чи хоча маленьку частину з усього того знайдемо в комуністичному матеріялізмі та сталінській версії комуністичної системи, яку прийняв Мао Тсе - тунґ і яку проводить жорстокими методами в країні? — питають науковці та професори Вільного Китаю в Тайвані. — Китайська традиція не знає полоскання мозків, убивства батька сином, зради приятеля і невільничої праці.

Таке перекручення і спотворення китайської духової культури і традиції, як це зробили обидва „знавці" професори Фербенкс і Барнет, є протикитайським виступом, наміреним на знищення культурних надбань китайської нації. На ділі — це ґльорифікація червоного Китаю та вода на комуністичний млин.

Американські „знавці Китаю", замість речевих арґументів, яких у них ніколи не було, залякують американців війною з червоним Китаєм, забуваючи, що так само залякували своїх співгромадян їхні попередники могутністю Гітлера і необчисленними наслідками, які спадуть на всіх, якби хтось спробував ставити йому опір. На щастя Америки та вільного світу, ні прем'єр Черчілл, ні президент Рузвелт не послухали цих фальшивих пророків. Шістсот мільйонів китайців не є джерелом сили для комуністичного режиму тоді, коли він мусить всі свої сили зуживати на те, щоб держати в невільничому послуху ці великі маси. Комуністичний режим, здаючи собі справу з того, що озброєні ним китайці можуть повернути зброю проти нього і цілковито його розтрощити, попри всі свої бундючні заяви, до зовнішньої війни не поривається.

Китайські інтелектуалісти заявляють, що вони не мають на думці накидати Урядові ЗДА будь - яких політичних вимог. Вони переконані, що китайський народ сам себе оборонить і полагодить свої домашні справи, тобто звільниться з комуністичної неволі. Вони абсолютно не бажають, щоб ЗДА дали втягнути себе у війну з червоним Китаєм, хоч до такого зудару може прийти, якщо „знавці Китаю" далі розпалюватимуть апетити комуністів і підсуватимуть їм думку про легку перемогу.

Заява президента Л. Джансона про те, що воля неподільна, дуже високо піднесла престиж ЗДА серед азійських народів, викликала у них подив і признання за дотеперішню тверду позицію. Вони мають тільки одне бажання, щоб Америка не звернула з дотеперішнього шляху відносно китайської, вже традиційної політики і визнала китайську націю, а не китайську комуністичну партію, найбільшого ворога китайської нації.

Здається, це вперше „знавців Китаю" зустріла така гостра, речева критика збоку такого значного числа китайських інтелектуалів. Вона звернена також до великої американської преси, радіо і телевізії, що реклямують поодиноких осіб, як „знавців Китаю". Зміст цього одвертого листа стосується і так званих „знавців російських справ". Не можна мати ніяких ілюзій, що наведені арґументи потраплять до розуму і почувань цих „знавців" та середовища, яке їх видвигнуло. Вони їх промовчували і промовчать тепер. Але одвертий лист відкриє очі неупередженим американцям, і тому він виконає завдання, що його мали на увазі науковці та професори Вільного Китаю.

Софія Парфанович

ЯКА НА ТЕ РАДА?

Перечитуючи свої власні статті, я уявляла собі читачів та їхню реакцію на порушені й не порушені в них питання. З них два головні: чому надмірно п'є наше громадянство? і друге, найважливіше: чи є на те ради і яка? Тож постановила ще раз писати. Я вдячна редакції „Свободи" за вміщування цих матеріялів. Очевидно, моя подяка в першу чергу від тих громадян, що запитують мене: яка ж на те рада? Тому й не порушуватиму першого питання, воно дуже широке і сягає глибоко в психологію, як і в психопатологію людини. Може згодом, а може це хтось відгукнеться. Тепер хочу подати, яка, на мою думку, рада, щоб коли не позбутись лиха зовсім, то принаймні взяти його в сякі - такі шори.

Чому не позбутись зовсім? — запитаєте. І чи це можливе? Питання знову велике і вимагає основного розгляду. Тут тільки зазначу: під час американської прогібіції публіка майже в цілості перестала пити. Поза тими, що виступали проти законів, даючи великі заробітки продавцям пачкованого чи гоненого потайки алькоголю. Звичайний громадянин того не робив. І тим нестримним і злочинним п'яницям з їхнім головою Аль Капоне програла Америка війну за тверезість.

Все ж з тої пори залишилося багато добрих звичок, якими громадянство заступило алькоголь. Отже, виріб безалькогольних напоїв так поширився, що от хоч би кока-кола опанувала цілий світ. Овочеві соки та загально поширене вживання їх товариські імпрези без алькоголю, молодечі товариства, що в свою програму включили тверезість — і багато дечого іншого. До них належить також навчання в школах. Воно, хоч недостатнє, але є.

Започаткували ж боротьбу з алькоголем матері й жінки, що помічали, наскільки він шкодить їхнім сім'ям. Вони й зажадали, щоб дітей навчали про наслідки уживання цієї отрути. Бо, коли вони змалку й замолоду знатимуть, яке то лихо — уникатимуть його, інколи впродовж цілого життя.

Тут, отже, перша точка нашої програми: виховання дітей.

Багато-хто з наших людей не лише не боронять дітям пити, але й заохочують їх до цього. Мовляв, одна чарка не зашкодить. Забувають, що цю одну чарку помножить звичка стократно, і стане вона вже звичкою. І може не знають, що дитячий чи взагалі молодий, організм більше вразливий на діяння шкідливих чинників, а між ними алькоголю, як дозрілий.

Тому батьки повинні схоронити від алькоголю своїх дітей. Цікаво було б знати, скільки батьків говорить про це з дітьми і скільки їх не вгощає дітей алькогольними напоями. Таке опитування було б з кожного погляду корисне. Найлегше його перевести в школі, на лекціях про шкідливість вживання алькоголю.

Отож, батьки не сміють давати дітям пити. Справа трохи делікатна. Бо як тут, сидячи при столі, заставленому пляшками - чарками, які самі спорожнюємо та вгощаємо приятелів, ще й вигукуючи „на здоров'я" (що за глупий звичай!), як казати дітям, що те, що належить до гостинного звичаю, але й шкідливе? Перше ж питання, яке поставить дитина: коли так, то чому ти п'єш, тату?

Як вийти з цього положення? Перше: не подавати алькоголю взагалі. Але, коли вже гостити ним, то дуже помірковано і не в присутності дітей. Хай хоч не бачать і не переймають поганої батьківської звички. Треба тільки пам'ятати: як ви навчите дітей, так вони і поступатимуть у житті. Якраз, читаючи прекрасний журнал „Нейшнел Джеоґрефік Меґезин", його останнє число, присвячене довголітньому редакторові, одному з найвизначніших людей сучасної Америки Джілбертові Гросвенорові, я знайшла таку думку його батька: „Я не ходив до школи до десятого року життя. Школа не формує дитини вповні. Робить це нагляд і догляд, якого зазнає вона удома".

На жаль, сьогодні, і в цій країні, справи ці поставлено зовсім інакше. Батьки стараються якнайшвидше позбутися справи виховання дітей, перекидаючи її цілком на школу і... вулицю. Як в інших ділянках, так і в цій, треба підкреслювати й наголошувати виховання, яке дитина дістає від батьків.

Школа повинна заступити батьків і подати і в цій ділянці дітям напрямні, які поведуть їх у житті. Знаю, що в американських шкільних підручниках є одна-друга стаття з цієї ділянки. Це надто мало, як на такий важливий виховний чинник. Але чи є щось у наших підручниках? Я певна, що ні. Зараз же скажуть мені, що це не завдання шкіл українознавства, що це — обов'язок загальних шкіл, англомовних. Очевидно, важливе знання рідної історії і літератури. Але важливе теж, щоб дитина знала, як шкодив алькоголь нашому народові впродовж усієї його історії — як взялися за поборювання його церковні братства, просвітянські товариства й люди, що розуміли обсяг зла. Чи такий матеріял можна знайти в наших шкільних підручниках? А це ж історія, це ж проблема самозбереження народу.

Так, отже, знов, як і в інших ділянках: дім і школа. Спосіб, яким послуговуються вони в цій ділянці — завдання педагогіки, обов'язок і завдання батьків. Тут важливе питання: чи батьки, чи вчителі, чи видавці книжок самі обізнані з питанням?

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ДО ЗОЛОТОГО ГОДИННИКА

Мій добрий сусід і земляк з Бібрецького повіту, пан Татух, зустрів мене ще від порога з розкритими, як то кажуть, раменами.

— Заходь, заходь, земляче, — сказав, — сідай, будь гостем. Я тут нині за господаря і за господиню: моя місис ще з полудня засіла, як цариця, в такому сальоні, що бабську красу наводить. Пішла, чуєш, голову крутити, бо завтра вибирається до великого театру, що його показують малі діти у Фешен Інституті. Як воно, це представлення називається? За якийсь корабель, що літав попід облаки, чи як там?

— А, „Летючий корабель", — говорю. — Дуже цікава казочка для дітей, але й старшим особам приємно буде на неї подивитись.

— Так, так, — похитав головою мій земляк, — тепер такий світ настав, що все довкола тебе літає: люди літають, тарілки літають, ракети літають, то чому кораблі не мали б гасати в повітрі, замість плавати по морі?.. Велл, нам таке виходить, що на сей вікенд беремо з жінкою сепарацію: вона йде в неділю з кумою Оленою дивитися, як кораблі літатимуть, а мене відпускає на ювілейний бенкет товариства „Дністер". Це, чоловічку, мій Відділ, я ж помагав його закладати сорок років тому з старими ветеранами, що їх незадовго можна буде порахувати на пальцях одної руки.

— Думаю, що ви прийдете з цього бенкету з медалею отця Грушки на грудях, — кажу. — Золотого годинника, на жаль, не дістанете, бо до повної служби в союзовій ляндштурмі бракує вам, здається, п'ятнадцять років.

— Золота цибуля — це гарна пам'ятка, — відповів пан Татух, — але Головний Уряд зробив би нам, старичкам, великий сюрпрайз, якби на цьому бенкеті звільнив нас від обов'язку платити вкладки до Союзу...

— Ба! Він не може цього зробити, — говорю.

— В тому то й біда, — зідхнув мій земляк. — Пригадую, на конвенції Українського Народного Союзу в Ню Йорку я приступив до пана Романа Слободзяна та й пожалівся йому, що нам, старшим членам, уже надоїло стільки років платити вкладки, чи не можна б з тим фантом щось зробити?.. А він, пам'ятаю, як нині, каже мені:

— „Не забудьте, Андрею, — говорить, — що асекурація, це кара за довге життя і нагорода за коротке. То ви що вибираєте — кару чи нагороду?"

Я поміркував, подумав і вибрав кару, та й караюсь оце на білому світі скоро буде 75 років... І скажу тобі правду, що цілком не матиму жалю до Господа Бога, коли дозволить мені помучитися принаймні так довго, доки не дістану з рук головного предсідника золотого годинника!

Ікер

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(105)

В поемі „Гадки на межі" (1881) знаходимо рядки, на які совєтські літературознавці покликуються як на доказ того, що Франко був прихильником колективного ладу на селі. Про це ми писали з приводу повісти „Захар Беркут", яка написана рік пізніше (1882). Ліричний герой поеми „Гадки на межі"

...бачив в думці безмежні поля:
Управлена спільним трудом та рілля
Народ годувала, щасливий, свобідний.
Чи це ж Україна, чи це край мій рідний,
Обдертий чужими й своїми забутий?
Так, це Україна свобідна, нова!
І в мойому серці біль втишувавсь лютий.
(XV, Б, 62)

Поет описує той вимріяний ідеальний лад, який він описав в „Захарі Беркуті", і про який мріяв в майбутньому. Тепер є в Україні „безмежні поля", бо російські комуністи кривавими засобами здійснили ті пляни, про які в 1880-их роках мріяв Франко, як про добровільне плянування і проти яких він перестерігав як проти тяжкої недолі, коли побачив, до чого змагають російські соціялістичні доктринери. Франко не міг би втишити свого болю, коли б тепер побачив Україну, бо ж він писав у „Скорбних піснях" 1880 року, що „народня неволя — то й його власна неволя". І тому Франко закінчив би тепер свої „Гадки на межі" так само, як це зробив 1881-го року:

О, краю мій рідний, недолею гнутий,
Пропасти би радше тобі, як ніж коли б
Така твоя доля повік мала бути!
(XV, Б, 63)

Інші Франкові поеми з цього циклу — „Максим Цюник", „Великдень", „Михайло" — це контраст до розкішної підкарпатської природи:

О, краю мій, Підгір'я ти прекрасне,
Як я люблю, як я люблю тебе!
Мов зірка та, що світить і не гасне,
Так та любов в душі моїй живе.
О, чом же ти, так гарне, так нещасне?
Хоч вічно юне, — хоре та слабе?
Як радо дав би я для щастя люду твого
Пролить хоч зараз всю кров із серця мого!
1883-1885. (Там же, ст. 79)

Серед прегарної природи живуть нещасні люди, які не винні в тому, що так, як Максим Цюник „в вічній нужді, сльозах вічних весь вік не живуть, а конають" (ст. 51).

„Яка де в світі є грязюка,
Вони давай її в сонети бгати".

Так мали кричати естетики, коли побачили, що Франко зревізував таку клясичну форму вірша, як сонет таким способом, що наповнив сонет не святковим, величним змістом, як це він сам зробив був у своїх перших сонетах із 1873 р. „Народня пісня" і „Котляревський", або відомий нам сонет із 1875 р. „Жіноче серце! Чи ти лід студений", а малюнком австрійської тюрми зі всіма її натуралістичними прикметами.

Поет згадує у 18-му сонеті з циклу „Вольних сонетів", що Данте і Петрарка, Шекспір і Спенсер співали в сонетах про красу і про любов. Німецький поет Ф. Рюккерт „перекував різьблену чарку клясичного сонета" на меч, і його „панцирний" сонет гаркав як капраль.

Нам, хліборобам, що з мечем почати?
Нову зробить прийдеться перекову:
Патріотичний меч перекувати

На плуг — обліг будучини орати,
На серп, — щоб жито жать, життя основу,
На вила — чистить стайню Авгіову.

Під час третього заарештування вліті 1889 р. поет написав в тюрмі від 19-го вересня того ж року до 4-го жовтня 45 сонетів, які так і назвав „Тюремними сонетами". В 1893 р. поет написав „Епілог" у формі сонета, який замикає цей сонетовий цикл, і був „присвячений українським сонетарям". Ось він:

Голубчики, українські поети,
Невже вас досі нікому навчити,
Що не досить сяких — таких зліпити
Рядків штирнадцять, і вже й є сонети?

П'ятистоповий ямб, мов з міді литий,
Два з чотирьох, два з трьох рядків куплети,
Пов'язані в дзвінкі рифмові сплети, —
Лиш те ім'ям сонета слід христити.

Тій формі й зміст хай буде відповідний:
Конфлікт чуття, природи блиск погідний
В двох перших строфах ярко повертаєсь.

Страсть, буря, бій, мов хмара підіймаєсь,
Мутить блиск, грізно мечесь, рве окови,
Та при кінці сплива в гармонію любови.
(XV, Б, 45).

В першій строфі (чотирирядковій) висловлена якась ідея, в другому катрені висловлюється іншу думку, яка випливає з першої і одночасно протистоїть їй. „У першій терцині зводяться в конфлікті дві антагонізуючі ідеї": В другій терцині розв'язка конфлікту: перемагає ідея, висловлена в першому катрені (Колесник, 70).

ЯКА НА ТЕ РАДА?

(Продовження зі стор. 2-ої)

Чи потраплять вони дати молоді відповідь на питання і витичити для неї напрямні? Не вистачить сказати: „бо це шкідливе" або: „негарно, коли діти п'ють" чи щось подібне, „відчіпне". Дитина мусить розуміти й дістати таку відповідь, яка її переконає.

Тут зразу: брак навіть найпримітивніших посібників, які удома ми мали. Не лише журнал - щомісячник, але й посібники. Була така знаменита книжка „Чарка горілки — море сліз" пера М. Чайковського. Були й монографії.

Як же стояла ця справа у наших школах? Там були обов'язкові доповіді вчителів, як вимагало „Відродження", раз на місяць. І то перед цілим учительським збором. Потім діти писали шкільні й домашні задачі. Окрім того були при школах гуртки тверезости, що об'єднувалися в організації „Ми — молоді". В їхніх рамах росли кадри свідомих молодих людей, які робили доповіді для співучнів, дописували до поточної преси. Згодом з них постали лави патріотів, готових навіть життя віддати за свій нарід.

Де ж ті люди тепер? Вони в більшості залишились там, де зустріла їх гірка доля. Але є частина на еміграції. Може дехто з них і спроневірився абстинентській присязі, як зворушливо пише про це мій дописувач! Але я певна, що хоч він і попиває, все ж належить не до налогових п'яниць, а тільки до т. зв. товариських уживачів алькоголю. Все ж у глибині душі він ще пам'ятає часи завзятої боротьби з алькоголем.

Питання: де ж такі кадри свідомої молоді? Чи дбають учителі, щоб вони творились і зростали? Ні! Тверезости нам потреба було вдома. Тут шинок — наша „національна святиня". Чому? Треба розглянути все наше життя на еміграції, його нестачі й причини психічного заламання.

Але, не дивлячись на все негативне, мусимо діяти! Мусимо старатись зберегти нашу молодь не лише як свідомих українців, але й як переконаних абстинентів. І знову: бракує нам літератури, якою і ми і наша молодь послуговувалась би. Тож негайно треба приступити до діяння. Отже:

Видавці книжок мусять подбати, щоб у них вміщувано освідомний матеріял. Відкіля його взяти? Хай звернуться до нас старих кадрів. Напевно ніхто не відмовиться написати одну - другу статтю.

Молодечі організації, що видають свої журнали, мусять подбати, щоб у них появлялись систематично протиалькогольні й протинікотинні статті. Похожі на ті, які дійшли до мене з краю. І багато ще інших, що насвітлювали б лихо алькоголізму. Молодечі організації повинні вести освідомну працю. Хай закликають до неї батьків, учителів, знайомих. Вони напевно не відмовляться допомагати молоді дописами, доповідями, літературою.

Мусимо видати популярний довідник. У руках батьків і вчителів він стане арсеналом думок і зброї. Допоможе він учителям і батькам, дуже допоможе священикам, які повинні систематично боротися з лихом так у своїх проповідях, як і прикладом свого життя. Чому вони не мали б іти слідами світлих подвижників тверезости на наших землях, починаючи кардиналом Сембратовичем, а закінчуючи моїм дописувачем, що теж є священиком, і то в ярмі?

Завдання наші тяжкі — признаю. Але не смісмо зневірюватись. Мусимо робити, що зможемо. Лихо бо велике й подвійне! Маю на думці ще й куріння тютюну. Понад усякий сумнів виявили лікарські досліди його грізну небезпеку. Треба подбати, щоб, знаючи це, наша молодь не починала загалом курити. Бо відвикати тяжче, як зразу не піддаватись спокусі.

А це знову таки обов'язок батьків і школи.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В ч. 174 „Свободи" з 20 вересня, в статті: „Екзекутива й Комісії УККА" неточно передано назву комітету, від імени якого я виступав з пропозицією скликати нараду українських центральних установ для обрання Ділового Комітету для урочистого відзначення 50-ліття відновлення Української Державности. Цей Комітет названо: „Ініціятивним Комітетом для відзначення 50-ліття Української Революції і створення Української Державности", що не відповідає його завданням.

В дійсності, я і проф. Я. Зозуля заступали „Ініціятивний Комітет Відзначення 50-ліття Відновлення Української Державности", як то стоїть на його листах і оголошеннях, і як я то виразно пояснив на засіданні Екзекутиви УККА.

За Ініціятивний Комітет Відзначення 50-ліття Відновлення Української Державности
Голова Б. Мартос

МАМУТ НА СУМЩИНІ

На глибині чотирьох метрів біля Кролівця на Сумщині бульдозер підняв великі кістки мамута. Після дальших розкопів знайдено уламок ікла та два кутніх зуби мамута. („Радянська Україна" з 1 жовтня).

Праця
HELP WANTED MALE

ЗАГАЛЬНА ФАБРИЧНА ПРАЦЯ
Деякий механічний досвід. Добрі умовини, постійна праця, мусить говорити, читати і писати по-англійськи.
(Behind 2 Guys) Totowa, N.J.
914 EL 8-2811

ЗДІБНІ МОЛОДІ МУЖЧИНИ
Постійна праця, як Order Distributors для імпортування штучних квітів. Голоситись особисто цілий тиждень.
J. MARKOVITZ
50 West End Rd.

MECHANIC BENCH HAND
Some Lathe Experience
Telephone 497-4480

TOOLMAKER—MOLDMAKER
Excellent working conditions in air-conditioned shop. Full hospitalization, life insurance, liberal benefits, generous vacation plan, steady, overtime, top rates. Call
Quality Plastics Molds, Inc.
7 A.M. to 7 P.M., 241-2800,
after 7 P.M., CH 9-1789

1-шоклясний
ТРИКОТАЖНИЙ МЕХАНІК
до T.J.I. циркулярних і загальних плоских машин. Досконала платня, приємні умовини праці. Телефонувати
Mr. Dov. 345-5515

БЮРОВИЙ ХЛОПЕЦЬ
до посилок у віці понад 17 р., різнородна праця в гарн. бюрі на давтавні. $257-$270 місячно. Можливість і для старшого. Тел. офіce менаджер
BA 7-2665, N. Y. C.

MAINTENANCE MECHANIC
wanted to operate and maintain low pressure boilers, air compressors, vacuum pumps, air conditioning, refrigeration and other utilities equipment. Require high school diploma or equivalent and four years related experience. Salary commensurate with experience and qualifications. Excellent benefits. Call 287-0500 or write
W. E. Elcome
Mobil Chemical Company
Central Research
Metuchen, New Jersey
An equal opportunity employer
A Plans For Progress Company

ELECTRONIC TEST TECHNICIANS
Денна або нічна. Зміни. Повний час або на кілька годин. Висока платня. Багато бенефітів. Мова не грає ролі, громадянства не вимагається.
EICO.
131-01 — 39th Avenue
Flushing, N.Y. RO 2-6000

Праця
HELP WANTED MALE

PRINTING PRESSMAN
Expd Heidelberg & Kluge. Steady, Good salary.
B. STRONGIN INC.
746 Bway New York City
SP 7-8610

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Досвідчений, 61 род. будинок з віндою, околиця Chelsea в Менгетені, 5 кімн. апартамент + $250 місячна платня. Тел. MO 5-4673 між 4-5 P.M., тільки

PLANER OPERATORS
Night shift Experienced only need apply.
Apply
NEW ERA MFG. CO.
233 Central Avenue
Hawthorne, N.J. 427-7000

FORK LIFT MECHANIC
Experience req. Must be able to work shift work. N.E. plant location.
CROWN PRODUCTS
2121 Wheatsheaf La.
Philadelphia, Pa. PI 4-4452

GLAZIERS
or
Terminators-Trainees Operators
Leading manufacturer making glass containers is seeking qualified and ambitious operators ready to pass 2 year period. To learn operation of machines. We offer good points-wages during training, as well as good (Reward) to fully qualified persons. We also offer liberial fringe benefits during training rotating practice, good working conditions these & other benefits await new glazers. Apply —
Metro-Glass
Div. of National Dairy Products Corp.
Minue St. Carteret, N.J.
(Near Turnpike Exit 12)
An equal Opportunity employer

ЛІНОТИПІСТ
Юнійна фабрика, нічна шифта, платня понад норму для кваліфікованого. Близ. Grand Central. Досконала нагода для відповідного робітника. Тел.
Mr. A. L. Ramsey
Тел.: MU 4-0715

BENCH MECHANIC & COSTODIAN
A national manufacturer in the Plainfield area is accepting applications for a 40-hour bench mechanic and custodian.
Call Mr. Cubberley
201 754-3363
Daily 8 A.M. to 5 P.M.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Праця
HELP WANTED MALE

МАШИНІСТИ
1-шоклясні, постійна праця, платня за згодою, овертайми. Добрі умовини праці. Горішний Менгетен, біля Henry Hudson Parkway (200 Street)
308 Dykman St. N.Y.C.
LO 9-5400

Unit Men AND Line Mechanics
Must be qualified. New facility. Paid vacations, holidays, hospitalization. High salary plus incentives based on production.
Call for appointment
914 565-3100 Mr. Lee
F & C VOLKSWAGON
300 Windson Highway
Newburg, New York

MACHINISTS
Milling Lathe. Hands. Steady. All Benefits. Overtime. 6 Day Week. Also Openings for Apprentices. Part Time. Day Workers. Valley Stream Area.
Call 516 LO 1-8927
From 8.00 A.M. to 4:30 P.M.

MACHINIST — MECHANIC
Experienced, filling, labeling & packaging machinery. Steady, good pay, nice working conditions. Many benefits. Call all week. Call
Mr. Nesin — KI 2-4900

Праця
MALE & FEMALE

ЮВЕЛІРИ, -КИ
Досвід вкладання каменів при гарячих плитах, також досвідчені при спалюванні каменів, добра платня, постійна праця, приємні умовини. Голоситись цілий тиждень WA 9-3290

Праця
HELP WANTED FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при Singers & Merrows машинах. Постійна праця, праця на штуки.
W. F. KNITTING
3038 Atlantic Avenue
Brooklyn, N.Y.
(Shepherd St. cor.)

ЖІНКА
ПОМІЧ В ПЕКАРНІ. МУСИТЬ БУТИ ДО ДИСПОЗИЦІЇ ВДЕНЬ І ВНОЧІ.
Телефонувати
Mrs. Baquilod
MA 5-2900

ІНЖ. ОРЕСТ СЕМЧИШИН

(Над свіжою могилою товариша й друга)

Доля на чужині не щадить нам своїх нищівних ударів і смерть вириває з наших рядів ненадійно дорогих нам людей, у розквіті сил, людей повних енергії, активних членів нашої суспільности на чужині, палких патріотів своєї поневоленої батьківщини, для якої з посвятою трудилися і вірили в її воскресіння і у свій поворот на землю своїх батьків, щоб там далі продовжувати свою працю над здобуттям волі для любої України. І ростуть тут ненадійно могили.

Інж. Орест Семчишин, якого родина та громада відпровадила на вічний спочинок 22 вересня на український цвинтар у Бавнд Бруку, був таким патріотом, який горів безмірною любов'ю до своєї батьківщини і на шляху до її волі — впав. Впав у силі віку, повний енергії до праці для добра громади, з вірою, що все робиться для поневоленої батьківщини.

Серце! Воно не витримало, бо воно струджене, змучене тугою за батьківщиною, з болю розривається на згадку того пекла, що панує на рідних землях.

Народжений у Тернополі в родині адвоката 27-го жовтня 1912 р. Коли батько повернувся з полону, перенісся до Перемишля, де покійний скінчив народню школу і від 1922 до 1930 року — гімназію. Милий товариш. Вихований в мурах рідної гімназії під проводом світлих постатей директорів і учителів, які щойно винесли на своїх раменах боротьбу за волю і незалежність своєї батьківщини. Але встоятись не було сили, і в серцях їх ятріла це незагоєна рана по катастрофі рідної держави. Всю любов до тієї рідної держави вони передавали своїм учням. Вихований в такому дусі, серце Покійного билося в такт дій патріотично-націоналістичної молоді, бо інакше й не могло бути. Жив, як і всі ми, думкою про волю України, а коли зірвалась воєнна хуртовина, то пішов у глибокій вірі класти цеголку до величнього храму — рідної держави. Та знову встоятись не було сили, і він на вічну пов'язаність з рідною землею привіз собі звідсіля свою найлюбішу дружину - киянку Таню.

По матурі в 1930 р., виїхав до Берліну й вписався на студії в Техніше Гохшуле в Шарлоттенбургу. В рр. 1934-35 перебував в Празі. Там цілою душею віддався праці в Пласті. В одностроі пластуна звиджував майже цілу Закарпатську Україну.

Під час побуту в Берліні брав активну участь в його житті, так само і після переїзду до Данціґу, де скінчив політехніку в 1939 р. З Данціґу під час війни повернувся до Берліну і там працював. В 1942 р. пробивається в Україну, — мрію свого цілого життя, і прибув до Києва, в якому прожив до 1943 р. А потім відворот — Львів, Німеччина, де жив у таборі Діллінґені, а звідсіля в 1950 р. приїхав до Америки до Дітройту, де став членом основником Т-ва Українських Інженерів. В 1951 р. переїхав до Ню Йорку, де дістав працю за своїм фахом. В Ню Йорку захворів 16-го серпня, по короткій недузі відійшов із цього світу на 54 життя, залишаючи в безмірному болю дружину Тетяну, сина Юрія та доню Анну, а в Україні старенених батьків.

У похоронному заведенні П. Яреми 19-го й 21-го вересня при численній участі відбулись панахиди при участі співу товаришів інженерів із хору „Думка". Від Т-ва Українських Інженерів, попрощав Покійного теплим словом інж. Заяць, а хор проспівав улюблену пісню покійного „Чуєш брате мій" . . . У четвер 22. Х. відбувся похорон із церкви св. Покрови з Бронксу на український цвинтар в Бавнд-Бруку. Запечатав гріб о. прот. Фалько. Надгробне прощальне слово виголосив автор цих рядків і в імені Покійного попрощався з дружиною, дітьми та знайомими.

У чужій землі, але на рідному клаптику рідного цвинтаря, — спи, Дорогий Друже, Оресте, нехай вітри України нашіптують тобі про прихід скорої волі для твоєї України, яку ти так палко любив. Пам'ять про Тебе, між твоїми товаришами залишиться на все життя. Вічна Тобі пам'ять!

Петро Ямняк.

„До раю дуже далеко"

Поета Станіслава Тельнюка відрядили спеціяльним кореспондентом „Літературної України" у Казахстан на т. зв. декаду української літератури і мистецтва. Був він з іншим поетом Володимиром Лучуком зі Львова у Цілинограді, в Алта-Аті та по селах і побачив, як живуть українці, примусово-добровільно виселені у ті пустелі-степи.

Під час розмови з Олексою Комишним, директором Новомарківського державного господарства (радгоспу), говорили про кукурудзу, про вівці, про життя . . .

— Одне слово, жити прекрасно? — запитливо піддав думку кореспондент.

— Ну, як сказати, — замнявся навіть сам директор Олекса Комишний. — До раю дуже далеко. Робота важка, працюємо багато . . .

Праця
HELP WANTED FEMALE

NURSE, R.N. Full or part time. Oppor. for nurses to work in a progressive college setting. Apply now & be available for promotions when new College Hospital opens early 1967. General duty $425 + shift differential and new personnel policies. Shift of choice. Also **NURSE, L.P.N.** Oppor. to work in college setting. Learn while you earn. Shift of choice. Licensed by examination pref. New pay scale & personnel policies. Apply Miss Mary Christianson, R. N., Director of Nurses. Call SH 8-1000. Ext. 102. Hospital of Phila. College of Osetopathy.

G.U. NURSING
REGISTERED Nurses are required immediately to fill G.U. Nursing capacities in a large, modern, centrally located hospital, positions are available for part-time work (3 days per week) or full time work. We offer excellent starting salaries, working conditions, and day care facilities for pre-school children. Apply in person to
PERSONNEL MANAGER
THE RIVERDALE HOSPITAL
St. Matthews Rd.
Toronto 8, Ontario, Canada

Різне

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ САМІ І ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
ЗІЛЛЯ
під назвою
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже завтра почуєтесь ліпше.
Терплячі на симптоми, як кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, гроші будуть Вам сейчас повернені.
Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — $15.00. Пишіть зараз долучуючи чек або Моней Ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

Новість — Офіційно Повна ґарантія ГРОШІ в УКРАЇНУ
через Внешпосилторг, Москва. ЦЕРТИФІКАТИ ДОЛЯРІВ ЗДА для спеціяльних долярових крамниць АБО ГОТІВКА В РУБЛЯХ. Ставка: 9 рублів — $10.00 БЕЗ ВІДТЯГНЕНЬ. Відборець дістає повну суму. АБСОЛЮТНО ЖАДНИХ ОПЛАТ ПЕРЕСИЛКИ. Кошти платить Внешпосилторг.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: YU 2-1530
Жадайте наших дарових каталогів.

До винайму

ДО ВИНАЙМУ
4 гарні, відновлені кімнати, на 1-му поверсі, з огріттям, 1 бл. від Укр. Кат. Церкви в Нюарку, Н. Дж. По ближчі інформації телефонувати
371-2383

Real Estate

БУДИНОК
4 спальні, 2 лазнички, горяча вода на огрівання, 3 гаражі, 2 акри землі, недалеко Союзівки на продаж.
Tel. Kerhonson 626-3551

FOREST HILLS CONDOMINIUM
Чому платити чинш?
ЗАРАЗ ДО ЗАЙНЯТТЯ
2 бл. до сабвею, 2 спальні, $20,250, $42 місяч. 3 спальні, 2 лазнички, пов. ідальня, комор., тераса, $33,400, $73 місяч. з 1 спаль. $15,000 — $33 міс. Тільки $3,800 завдатку, решта легкі сплати.
Ви є власником свого мешкання.
94-10 64th Road
ILlinonois 9-3900

НА ПРОДАЖ
Дім, 4 спальні, 1½ лазнички, вид, 1 миля від Союзівки. $11,000. Тел.
KKE REALTY CORP.
Ellenville, N.Y. (914) 626-4141

FLUSHING, N.Y.
2 РОД. ДІМ. $19,900, окремий, в деревах, парове огрівання, відновлений, прихід — горішний апартамент $110.00, долішний займає власник. Можливість перебрати мортґедж на 4½%. власник може дати 2-ий мортґедж. $3,900 потрібно готівки.
Тел.: HI 5-2065
по 6-ій год. веч.

QUEENS, L.I.
Озоне Парк
НОВІ, НОВІ! СИЛЬНІ МУРОВАНІ
2 род. доми
5/5 + 3 кімн. і лазничка. Маємо для всіх 30 р. мортґеджі. Побийте ціни, які тепер підносяться. $37.490. Маємо також 6 — 6 кімн. моделів. Відкрито в суботи і неділі, в інші дні за домовленням. Телеф.
(212) 835-2552
103rd St. & Liberty Ave.
Teakwood Estates
an S. E. T. Builder
212 VI 8-5434 516 OR 6-1584

ДОМИ на ПРОДАЖ
на одну, дві та більше родин в Astoria, Woodside, Jackson Heights, Flushing, Bayside, Whitestone.
ДМИТРО ГОРБАЙ
Телеф.: 357-5400
PENNINGTON AGENCY
Українське Підприємство
192-12 Northern Blvd.
Flushing, New York

ПРОДАЄТЕ чи КУПУЄТЕ?
ДОМИ - БИЗНЕСИ - ЛІТНИСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. – NEW YORK, N.Y. – Tel.: 477-6400
ВЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

Cafe Geiger ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.)
NEW YORK
Tel.: RE 4-4428
Власник: Helmut Vollmer
Щоденно КОНЦЕРТ
від год. 4:00
Найліпша нім. Кухня. Ланчі. Обіди
Знамените печиво власної пекарні.
Прошу зголошуватись в справі паркування.

Спеціяльні святочні знижки на ДАРУНКИ АВТ до СССР
Приємно повідомити про спеціяльні святочні ціни. Важні вже тепер. Будемо принимати замовлення на дарунки авт як слідує:
2101 – „Волга", GAZ-21 R $2365.19
2102 – „Волга", GAZ-21 US $2553.70
2103 – „Москвич", 408 E $1954.88
2103 – „Москвич", 408 $1759.39
2104 – „Запорожець", ZAZ–965 A $ 957.60
Ці спеціяльні ціни важні тільки
до 15-го грудня 1966 р.
Спішіть зі замовленнями до
PODAROGIFTS, INC.
220 Park Ave. South New York, N.Y. 10003
Тел.: 228-9547
або до одної з наших уповноважених представників або відділів.

ОСЬ ТУТ ВАША ЩАДНИЧА ФІЛІЯ!!!
БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО ВИСОКА ДИВІДЕНДА!
A THRIFT INSTITUTION FOUNDED 1913
INSURED
ЗДОБУЛА СОБІ ДОВІР'Я ТИСЯЧ ЩАДНИКІВ
TRIDENT SAVINGS
1935 W. 51st STREET
CHICAGO 9, ILL.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
ТІЛЬКИ В АРЦІ ОДЕРЖИТЕ ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ. КАТАЛОГ ШК. КНИЖОК ДАРОМ!

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Від 15 жовтня до 15-го грудня спеціяльна знижка на авта:
Волга ГАЗ 21 R, ціна $2,365.19
Волга ГАЗ 21 US $2.553.70
Москвич — 408 E $1.954.88
Москвич — 408 $1.759.39
Запорожець $ 957.60
Урядові год.: від 8:30-7 веч., суб. до 6 веч., в нед. 10-3 п. п.

Купуєте машинку до писання?
Зайдіть до нас за правдивою порадою! Машинки до писання це наш бизнес! Маємо вибір, досвід, і всі можливості, щоб запевнити Вам повну сатисфакцію. Не „думайте 2 рази". Зайдіть до нас за правильним вибором і правильною ціною! Уповноважений ділер для
OLYMPIA PRECISION TYPEWRITERS
...пишете найліпше тому, що вона збудована найліпше!
DOBKE TYPEWRITER EXCHANGE
2989 Kennedy Boulevard
Corner Newark Avenue
Jersey City, N.J. 07306
653-0140 653-0141

Business Opportunity

CABINET SHOP
Продається з уваги на недугу в родині. Замовлення на „файли", як також на інші потрібні приладдя. Надзвичайно доходове бизнесове підприємство для досвідченого чоловіка. 4 кім. апартамент разом з робітнею. Низ. рент, околиця Scarsdale, N.Y. За інформаціями телеф. SZABO, 914 723-6859 Weekday evening.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N.J.
IRVINGTON, N.J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N.J.
Tel.: HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

TAZAB of LONDON
НАЙБІЛЬША ВИСИЛКОВА ФІРМА
НА УКРАЇНУ і до інших країн: ОДЯГ — ХАРЧІ — ТОВАРІ
ВЕЛИКИЙ ВИБІР спеціяльних стандартових СВЯТОЧНИХ пачок з харчами і ОДЯГОМ!
● капи на ліжка ● диванки на стіну ● акордеони "Hohnera" ● орталіонові плащі ● солідне обув'я, викладане „баранком" ● светери ● швайцарські хустки ● англійські матеріяли ●
ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ — СКОРА І СОЛІДНА ОБСЛУГА
ДОСТАВА ПАЧОК ҐАРАНТОВАНА!!
Жадайте багато ілюстрованих каталогів в українській або англійській мовах, пишучи або телефонуючи до:
TAZAB of LONDON
100 East 10th Street, NEW YORK 3, N.Y. Telephone: ALgonquin 4-4161

На осінь і зиму!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул. між 2-3 евенями)
На складі великий вибір ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ. Маємо найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки КАПЕЛЮХИ — KNOX. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що в нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ 100% cotton, знаної марки "JAYSON", на які даємо 18 місяців ґарантії та 100% dacron, з довгими рукавами по $3.95, які ніколи не треба прасувати. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: непромокальні ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, ІМПОРТОВАНІ СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші різні речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
Відкрито ЩОДЕННО до 7-ої год. веч., в СУБОТИ до 8-ої веч.
В НЕДІЛЮ ЗАКРИТО.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
• КОВБАСКИ • ШИНКИ •
6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ
In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3647
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — AS 4-3210
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street — IV 3-5540
FRANKLIN SQUARE, L.I. 981 Hempstead Tpk — 437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154